

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 21. 05. 2020 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Жирков О. Г. – студент 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Мицко І. І. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 **політико-правові та соціально-економічні виміри** : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 3 червня 2020 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2020. 143 с.

УДК 321(477)(063)

Ігнатенко В. В.
студент 2 курсу спеціальності «Політологія»
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ОСНОВНІ УМОВИ ВИРІШЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ

Розвиток політичної системи будь-якої країни нерозривно пов'язаний із функціонуванням її політичних інститутів, які забезпечують налагодження суспільного діалогу, утворення політичного правопорядку та врегулювання конфліктних ситуацій і непорозумінь у суспільстві.

Ще давньогрецькі філософи Платон і Аристотель порівнювали товариство з живим людським організмом, в якому постійно відбуваються різні процеси. Цим вони пояснювали відсутність однорідності в суспільстві і, відповідно, наявність соціальних суперечок.

Щодо визначення терміну «конфлікт», то він використовується для позначення широкого кола явищ, починаючи від збройних зіткнень та протистоянь різних соціальних груп до службових чи подружніх розбіжностей у думках, тобто це і сімейні суперечки, і воєнні дії, і дебати в парламенті, і сутички внутрішніх мотивів, і боротьба власних бажань з почуттям обов'язку тощо.

Як відомо, концепція конфлікту в науковому обігу утвердилася у другій половині ХХ століття та мала три основні напрями визначення: стан відкритої часто затяжної боротьби, битва чи війна; стан дисгармонії у стосунках між людьми, ідеями чи інтересами як зіткнення протилежностей; психічна боротьба, яка виникає в результаті одночасного функціонування взаємовиключних імпульсів, бажань чи тенденцій.

Американські дослідники Д. Рубін, Д. Прут та інші вважають, що термін «конфлікт» використовується занадто широко, що можете призвести до втрати його статусу як чіткого поняття. Вчені вважають, що конфлікт заснований на уявленні розбіжності

інтересів або на переконанні сторін, що їхні прагнення не можуть бути задоволені одночасно [Цит. за : 1]. Вітчизняні дослідники Г. В. Ложкін і Н. І.Повякель розглядають конфлікт як зіткнення кількох сил (цінностей, інтересів, поглядів, цілей, позицій) чи сторін взаємодії, підкреслюючи, що поняття різноманітності є ширшим, ніж розуміння протилежної орієнтації, що дозволяє зняти обмеження розуміння проблеми та усунення елементарного антагонізму [2].

У даному контексті доцільно навести визначення конфлікту С. М. Ємельяновим: це відносини між суб'єктами соціальної взаємодії, що характеризуються їх протистоянням, заснованим на протилежних мотивах чи судженнях. Заслужує увагу і позиція Б. І. Хасана, який визначає конфлікт як таку специфічну організацію діяльності, в якій міститься суперечність у процесі його (конфліктного) вирішення [Цит. за : 3].

Рушійною силою конфлікту є, безумовно, люди, які мають свої специфічні інтереси та певні інтереси і потреби, які поділяються з тією чи іншою групою людей. Ось чому конфлікти – це соціальне явище. Можна стверджувати, що всі види конфлікту є соціальним явищем, оскільки рухають ними люди. Навіть внутрішньо особові конфлікти мають соціальний характер, оскільки є проявленням суперечливим інтересів та потреб, які пов'язані з різними статусами та ролями конкретної людини в суспільстві [Див. детал.: 4].

Соціальний конфлікт – це зіткнення сторін, думок, сил; найвища стадія розвитку суперечностей у системі взаємовідносин між людьми, соціальними групами, соціальними інститутами та суспільством загалом, що характеризується посиленням протилежних тенденцій та інтересів соціальних спільнот та окремих людей. Соціальний конфлікт – це процес, при якому два (або більше) індивіди чи групи активно намагаються завадити один одному досягти конкретної мети, запобігти задоволенню інтересів опонента або змінити свої погляди та соціальні позиції [Див.: 5].

Визначаючи сутність конфлікту, варто знайти точку відліку, відносно якої розглядається конфлікт. На думку конфліктологів,

такою точкою відліку є проблеми норми. Норма – це еталон поведінки, схвалений людським співтовариством. Залежно від розмірів, співтовариство яке приймає норму, може бути універсальним (елементарні норми моралі – «не убий», «не вкради» тощо), становою корпоративної (кодекс дворянської честі) чи групової (норми взаємовідносин) усередині окремої сім'ї.

Деякі правила викладені в письмовій формі (закони, статuti, положення, організаційні правила). Це так звані письмові чи інституційні правила. Інші норми не встановлені в письмовій формі – вони означають і дають відповідно до традиції, звичаю та звичок. Слід також розмежовувати свідомо визначені правові норми та стихійно, тобто раптово сформовані нормативні акти. Якщо поведінка людини відповідає встановленим чи чинним стандартам, це вважається нормальним [6].

Для локалізації конфліктів дуже важливо знати та вибирати способи та стилі поведінки в цій ситуації. Існують різні підходи, якими умовно можна ділитися: на морально-правовий, примусово-переговорний, силовий, ідеалістичний тощо.

Варто зазначити, що регульовані конфлікти можуть відігравати позитивну роль для держави та суспільства, незважаючи на можливу матеріальну, політичну, соціальну чи моральну шкоду. Подолання конфлікту закономірно передбачає дотримання певних правил та поведінкових технологій, покликаних усунути негативні наслідки існуючих протиріч.

Існування організаційно-правового механізму в суспільстві (правова система, відповідні правові інститути, система контролю за виконанням законів, незалежна судова система тощо), соціальна активність населення, певна ступінь демократизації суспільства – основні умови вирішення соціальних конфліктів.

Література

1. Долінська А. В., Матяш-Заяц А. В. Психологія конфлікту: навчальний посібник. URL : <http://www.politologiardgu.rv.ua/images/school/t4.pdf>

2. Ложкін Г. В., Повякель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: Навчальний посібник. Київ: Професіонал, 2006. 416 с.

3. Хасан Б. И. Конструктивная психология конфликта: Учебное пособие. 2-е издание, стереотипное. Москва: Юрайт, 2018.

4. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Політологія. Курс лекцій із дистанційної форми навчання для студентів усіх спеціальностей. 2017. 353 с.

5. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Вказ. посібник.

6. Тихомирова Є. Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів: Підручник. Рівне: Перспектива, 2007. 400 с.

Каратушина А. В.

студентка 2 курсу спеціальності «Філологія. Іноземна мова»
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Підтримуючи зусилля світового співтовариства, спрямованих на створення ефективних механізмів контролю за дотриманням виконання міжнародних угод у галузі прав людини, Україна підписала Факультативний протокол до конвенції ООН про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок. У процесі формування паритетних відносин і вироблення механізмів тендерної політики українське суспільство орієнтується на демократичні принципи побудови суспільства, реалізацію пріоритетів, проголошених міжнародними організаціями щодо становища жінок, подолання усіх форм дискримінації у цьому напрямку [Див. детал.: 1].

У межах співпраці з міжнародними організаціями Україна вживає додаткових заходів, спрямованих на подальший розвиток